

UCHWAŁA Nr XIV/60/25

RADY GMINY SIEMKOWICE

z dnia 14 stycznia 2025 r.

o zamiarze utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą “Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemkowicach”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1940), art. 9 ust. 1, ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 87) oraz art. 2, art. 10, art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2393) uchwala się, co następuje:

§ 1.1. W celu efektywnego wykonywania zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb mieszkańców gminy w zakresie kultury i czytelnictwa, a także w celu optymalizacji zarządzania, wyraża się zamiar utworzenia z dniem 1 stycznia 2026 r. samorządowej instytucji kultury o nazwie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Siemkowicach.

2. w skład utworzonej instytucji kultury pn. „Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemkowicach zostanie włączona Gminna Biblioteka Publiczna w Siemkowicach utworzona w Gminie Siemkowiec.

3. Utworzenie samorządowej instytucji kultury o nazwie Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteki w Siemkowicach, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań Gminnej Biblioteki Publicznej w Siemkowicach.

§ 2. Przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Siemkowicach będzie realizacja zadań własnych Gminy w zakresie organizowania działalności kulturalnej i bibliotecznej na terenie Gminy Siemkowiec.

§ 3. Zobowiązuje się Wójta Gminy do:

- 1) zasięgnięcia opinii Krajowej Rady Bibliotecznej i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w sprawie utworzenia instytucji kultury, o której mowa w §1;
- 2) wystąpienia do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wydanie zgody na włączenie biblioteki w skład nowo utworzonej instytucji kultury – Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Siemkowicach.

§ 5. Uzasadnienie zamiaru połączenia instytucji kultury stanowi załącznik do uchwały.

§ 6. Treść uchwały wraz z uzasadnieniem podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Siemkowiec oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Siemkowiec.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemkowiec.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Zgorzelak

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY O ZAMIARZE UTWORZENIA SAMORZĄDOWEJ INSTYTUCJI KULTURY POD NAZWĄ "GMINNY OŚRODEK KULTURY I BIBLIOTEKA W SIEMKOWICACH"

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zadania te obejmują również sprawy dotyczące kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury (art. 7 ust 1 pkt 9). W art. 18 ust 1 określono, że do wyłącznej właściwości Rady Gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej, należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, w tym: w zakresie podejmowania uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu dotyczących tworzenia gminnych jednostek oraz wyposażania ich w majątek. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. (art. 9 ust. 1), a prowadzenie takiej działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym. Art. 2 tej ustawy określa w jakiej formie organizacyjnej prowadzona jest działalność kulturalna. Art. 18 ust. 1 określa, że działalność instytucji prowadzących działalność w różnych formach może zostać połączona. Organizator jest obowiązany na 3 miesiące przed wydaniem aktu o połączeniu działalności podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji. Połączenie działalności instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji kultury, w której skład wchodzi załogi i mienie należące do instytucji których działalność jest łączona (art. 19 ust. 1). Statut nowej instytucji kultury nadaje organizator. W ustawie o bibliotekach określono, że w zakresie nieuregulowanym ustawą do bibliotek stosuje się odpowiednio przepisy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (art. 2), natomiast art. 10 mówi, że Biblioteka może stanowić samodzielną jednostkę organizacyjną albo wchodzić w skład innej jednostki, natomiast art. 13 ust. 7 stanowi, że Biblioteki publiczne mogą być, z zastrzeżeniem art. 19, łączone z innymi instytucjami kultury, jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań. Włączenie w skład innej jednostki musi zostać podane do publicznej wiadomości (art. 13 ust. 1 i 2) oraz winno być poprzedzone zasięgnięciem opinii Rady i właściwej wojewódzkiej biblioteki publicznej oraz wydania zgody przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (art. 13 ust. 8)

Zamiar utworzenia w Gminie Siemkowice jednej samorządowej instytucji kultury: „Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Siemkowicach”, związany jest z dążeniem do bardziej efektywnego wykonywania zadań gminy w zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej w sferze kultury, a także uproszczenia struktur zarządzania w zakresie organizowania działalności kulturalnej z uwzględnieniem potrzeb czytelnich i edukacyjnych mieszkańców Gminy. Utworzenie jednej instytucji i włączenie w jej skład Biblioteki jest w pełni uzasadnione merytorycznie. Stworzenie na bazie istniejącej struktury dwóch instytucji kultury jednej, zajmującej się promowaniem czytelnictwa i innymi zadaniami na podstawie ustawy o bibliotekach i drugiej działającej na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej w przypadku Gminy Siemkowice jest działaniem nieracjonalnym pod wieloma względami w zakresie finansowym, organizacyjno-kadrowym i prawno-formalnym.

Utworzenie jednej instytucji kultury jest działaniem które przyniesie pozytywne skutki:

1. Finansowe:

- 1) możliwość aplikowania o środki w ramach jednej instytucji, a tym samym możliwość łączenia zakresów zadań;
- 2) realizacja budżetu przez jedną instytucję przyczyni się do racjonalizacji kosztów administracyjnych i obniżenia kosztów operacyjnych w stosunku do ponoszonych przez każdą z instytucji z osobna (zamówienia materiałów, naprawy, itp.); zapewni jednocześnie większą ilość środków na działalność merytoryczną instytucji;
- 3) sporządzanie jednego budżetu.

2. Organizacyjno-kadrowe:

- 1) planowanie działalności rocznej dla jednej instytucji;
- 2) racjonalizacja zatrudnienia, dostępna większa liczba pracowników w trakcie realizacji większych przedsięwzięć;

3) większa możliwość uzupełniania się i zastępowania pracowników, szersze spektrum zmiany zakresu obowiązków pracowników.

3. Prawno-formalne:

- 1) wspólny statut dla obu instytucji;
- 2) wspólna dokumentacja systemu kontroli zarządczej;
- 3) wspólne regulaminy, zasady i procedury wewnętrzne;
- 4) wspólna archiwizacja dokumentów organizacyjnych i zarządczych;
- 5) wspólna strona internetowa i BIP.

Utworzenie jednej silnej, prężnej działającej instytucji kultury, pozwoli wypracować wspólną politykę realizującą cele statutowe biblioteki oraz ośrodka kultury. Ponadto jej utworzenie zapewni koordynację podejmowanych działań w obszarze kultury, pamięci historycznej i czytelnictwa przy pełnym wykorzystaniu potencjału kadrowego i bazy materiałowej. Wartym zaznaczenia jest, iż wiele działań biblioteki jest pokrewnych z zadaniami ośrodka kultury, a utworzenia takiej instytucji pozwoli na lepszą koordynację działań. Projekt statutu gwarantuje, że włączenie Biblioteki w skład nowej instytucji kultury nie spowoduje żadnego uszczerbku w zakresie wykonywanych obecnie zadań przez Bibliotekę, ponieważ podjęte przez organizatora działania nie spowodują zmniejszenia ilości pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za realizację tych działań. Obecne zatrudnienie w Bibliotece to Dyrektor 1 etat, pracownik biblioteki 0,5 etatu. Taka forma organizacji umożliwi wykonywanie jedynie podstawowych zadań w zakresie upowszechniania czytelnictwa. Z diagnozy, która została opracowana na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji wynika jednoznacznie, że czytelnictwo na terenie Gminy Siemkowice jest na niewystarczającym poziomie. Organizator (Gmina) zapewnia, iż czas pracy biblioteki po jej włączeniu do utworzonej instytucji nie ulegnie zmianie. Również finansowanie działalności bibliotecznej pozostanie na poziomie nie niższym jak dotychczas. Jednocześnie zostaną zagwarantowane wymagania organizacyjne określone ustawą o bibliotekach, w powiązaniu z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nie ulegnie ograniczeniu gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspakajania potrzeb informacyjnych, edukacyjnych, samokształceniowych, udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczenia na zewnątrz, pośredniczenie w wymianie międzybibliotecznej. Prowadzenie działalności informacyjnej będzie utrzymane na dotychczasowym poziomie. Zadania biblioteki będą realizowane na dotychczasowym poziomie i nie ulegnie zmianie sposób dogodnego dostępu do materiałów bibliotecznych. Organizator zapewnia również, że po połączeniu środki finansowe przekazywane na czytelnictwo, w szczególności na zakup nowości wydawniczych oraz utrzymanie księgozbioru, będą na poziomie nie niższym jak dotychczas. W regulaminie organizacyjnym utworzonej instytucji będzie wskazana osoba, która w swoim zakresie obowiązków będzie miała wszelkie sprawy związane z działalnością biblioteki i będzie odpowiedzialna za funkcjonowanie oraz wypełnianie zadań określonych w przepisach ustawy o bibliotekach. Planowane utworzenie nowej instytucji, w skład której wejdzie Biblioteka oraz włączenie w jej struktury świetlic pozytywnie wpłynie na rozwój upowszechniania kultury oraz wsparcia inicjatyw mieszkańców. Utworzona instytucja kultury będzie mogła prowadzić szeroką działalność upowszechniania kultury ale również promowania czytelnictwa np.: poprzez organizację punktów bibliotecznych w nowych punktach, spotkań czytelniczych, pogadanek, pokazów, konkursów, bez nadmiernego zwiększania kosztów. Będzie to możliwe ponieważ w skład kadry nowo utworzonej instytucji kultury włączeni zostaną opiekunowie świetlic. Będzie to znaczące wzmocnienie dla działalności tej instytucji jako całości. Połączenie zasobów działających obecnie świetlic wiejskich oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Siemkowicach, dzięki efektowi synergii przyczyni się do skuteczniejszego działania oraz świadczenia wyższego poziomu usług dla mieszkańców i zapewnienia im bardziej różnorodnych form działania. Pozwoli to również Dyrektorowi by część zadań które obecnie wykonuje jako bibliotekarz powierzyć innym pracownikom a swój czas poświęcić na poszukiwanie środków zewnętrznych na realizację różnych zadań w tym tych dotyczących promocji czytelnictwa, co przy obecnej formie organizacyjnej nie jest możliwe, co pokazuje wykonana diagnoza. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia wielu innych Gmin, należy stwierdzić, że poprzez utworzenie jednej instytucji obejmującej zasoby kadrowe, sprzętowe i zaplecze (budynki) daje podstawę do przyjęcia stanowiska, że oferta będzie na pewno bardziej różnorodna i skierowana do szerszego grona odbiorców. Utworzenie takiej instytucji kultury pozwoli organizatorowi na bardziej elastyczne reagowanie na potrzeby lokalnej społeczności i ich oczekiwania oraz wspieranie różnych inicjatyw realizowanych obecnie samodzielnie w różnorodnych formach przez KGW, stowarzyszenia, Klub Seniora, stowarzyszenie cyklistów w sposób skoordynowany.

Reasumując należy stwierdzić, że utworzenie nowej instytucji w planowanej formie organizacyjnej pozwoli na zaspokojenie w większym stopniu potrzeb kulturalnych społeczności Gminy Siemkowice.

Mając powyższe na uwadze podjęcie uchwały jest racjonalne i uzasadnione pod ww. względami.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Zgorzelak